

Mariusz Szczygieł

Zrób sobie raj

wydawnictwo zarne

Wołowiec 2011

SPIS RZECZY

ZAMIAST WSTĘPU	7
COMING OUT	9
ZAPALIŁO SIĘ ŁÓŻKO	13
WYROZUMIAŁOŚĆ	41
POD NIEOBECNOŚĆ PANA HRABALA	43
PO OBU STRONACH OKNA	49
FOTOGRAF CZESKI	63
NARÓD Z KODEM DO DOMOFONU	79
POST MORTEM	101
CZY MÓGLBYM NIE WIERZYĆ?	103
JAK SIĘ PAŃSTWU ŻYJE BEZ BOGA?	105
KRÓTKA HISTORIA NIECHĘCI	141
DOBREJ ZABAWY Z PAPIEŻEM!	153
ZABAWA W WIETNAMKĘ	177
ŁAPIĘ POWIETRZE	181
CHCESZ ROZŚMIESZYĆ BOGA?	191
WYTWÓRNIA ŚMIECHU	199
ODEZWA	223
WKURZACZ CZESKI	225
KRAJ RAJ	251
TU NIKT NIE LUBI CIERPIEĆ	255
NIE CHCĘ WIĘCEJ NIŻ CISZĘ	275
ZAMIAST ZAKOŃCZENIA	281
PODZIĘKOWANIA	283
KSIAŻKI CYTOWANE, WSPOMINANE, OPISYWANE	285

Marzyła mi się książka o moim ulubionym kraju bez napinania się. Żeby nie musiała odzwierciedlać, obiektywizować, syntetyzować.

Jestem niechlujnym czechofilem, ta książka nie jest ani kompetentnym przewodnikiem po kulturze czeskiej, ani po Czechach.

Nie jest obiektywna.

Nie rości sobie pretensji do niczego.

Jest wyłącznie o tym, co mnie zafascynowało przez ostatnich dziesięć lat, od kiedy pierwszy raz przyjechałem do tego kraju. Jest notatką z lektur i ze spotkań z ludźmi, których chciałem tam spotkać. (...)

Mówiąc w skrócie – jest to książka o sympatii przedstawiciela jednego kraju do innego kraju.

Może jest jeszcze o czymś, ale to już zostawiam Państwu.

(Zamiast wstępu)

Zrób sobie raj jest książką o Czechach współczesnych. To opowieść o narodzie, który stworzył sobie kulturę jako antydepresant. Jeśli – jak twierdzi Michel Houellebecq – nasze czasy najlepiej charakteryzuje słowo „posępność”, to Czesi w interpretacji Szczygła umieją tę posępność imponująco usunąć z pola widzenia. Śmieją się, ale śmiech jest maską tragicznej bezradności. Szczygła najbardziej fascynują Czesi, którzy nie wierzą w Boga. Pytanie o to, jak im się żyje bez Boga – czasem wyrażone wprost, a czasem ukryte – jest refrenem tej książki, łączącej pamiętnik z esejem, felietonem i reportażem.